

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ  
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**



**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ  
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

**Одеса 2019**

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії  
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.  
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою  
Одеської національної академії харчових технологій,  
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,  
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,  
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Командам потрібний регулярний і надійний зворотний зв'язок зі своїми організаціями в ході виконання завдань. Вони повинні мати можливість вчитися у інших підрозділів. Адаптувати свій стиль роботи так, щоб краще зістикуватися з іншими напрямками діяльності; знати, що вони вміють робити добре, щоб зберегти цю частину своєї діяльності, навіть якщо вони міняють усі інші види роботи; а найважливіше, усвідомити свої досягнення і зрозуміти, що ще слід виконати. Зворотний зв'язок в організації може приймати самі різні форми. Але важливо тут те, що організація зобов'язана встановити канали і процедури для регулярного отримання зворотного зв'язку.

Будь-якій робочій команді потрібна певна технічна підтримка для ефективного виконання свого завдання. Наприклад, команді можуть знадобитися фахівці в області маркетингу, здатні проконсультувати команду з деяких специфічних питань, пов'язаних з випуском на ринок нового продукту. Якщо команда не складається з фахівців з найвищим рівнем підготовки, їй, ймовірно, знадобиться деяке сприяння при виконанні процесу, іншими словами, деяка допомога і знання про те, як прийнято виконувати роботу в організації.

Таким чином, сама організація має велике значення для робочої команди. Тому, розглядаючи зовнішні аспекти групової динаміки, необхідно також аналізувати специфіку роботи самих організацій. Не йдеться про детальне вивчення структур і субординації, це було б позбавлено особливого сенсу, оскільки кожна організація має свою власну характерну систему. Мається на увазі, швидше, розуміння тонших соціальних чинників, що впливають на організаційну культуру, і участь людей в них. Тоді можна зрозуміти окремі психологічні процеси, що впливають на спосіб взаємодії команд і їх організацій.

Дослідження показало, що спосіб взаємодії команд зі своїми організаціями може бути дуже значимим для їх ефективності і успіху. Ця взаємодія може приймати різні форми. У ній бере участь не лише лідер команди, а усі її учасники. Підтримка організації нагально потрібна для команди. Організації, сприяючі командній роботі, мають організаційну культуру, яка характеризується довірою та впевненістю в співробітниках.

## **ЗАДУНАЙСЬКА ОПЕРАЦІЯ ВІЙСЬК РСЧА У ЧЕРВНІ-ЛИПНІ 1941 РОКУ**

**Шишко О.Г., канд. істор. наук, доцент**

**Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Одними з найбільш дискусійних та контрверсійних є питання пов'язані початком німецько-радянської війни 1941-1945 років. До таких питань належить й маловідомий епізод висадження десанту військ РСЧА на румунську територію у червні-липні 1941 року.

Десантна операція розпочалася 24 червня о 2.50. Через годину бою з'єднаний загін, який складався з 150-ти прикордонників та взводу морської піхоти, захопив мис Сату-Ноу, який знаходився навпроти Ізмаїлу. Після цього на правий берег було переправлено 3-й батальйон 287-го стрілецького полку 51-ї Перекопської дивізії. До вечора 24 червня радянські війська захопили плацдарм шириною 40 км по фронту з такими населеними пунктами: Ласкар-Катаржіу, Пардина, Читалкіой, Яникіой, а також острови Татару, Великий і Малий Даллер. 26 червня розпочалася десантна операція у районі Кілія-Веке (Стара Кілія), у якій взяли участь 23-й стрілецький полк 51-ї Перекопської дивізії, зведений загін прикордонників 3-ї Кілійської комендатури і взвод морської піхоти. Після того як о 5-й годині ранку радянські війська оволоділи Кілія-Веке вони почали рухатись вгору по Дунаю, з'єднавшись з висадженими раніше військами. Таким чином плацдарм на румунській території було розширено до 75 км по фронту й до 10 км у глибину.

У зв'язку з проведенням цих десантних операцій виникає одне важливе питання – на них покладалися тактичні, чи стратегічні завдання. По суті всі дослідники, які писали про ці бої на Дунаї, наводили слова учасника тих подій, згодом маршала, М.І. Крилова: «Насколько

я знаю, больше нигде на всем фронте советскому солдату не довелось в то время ступить на землю врага и хоть ненадолго на ней закрепиться». Проте такий випадок був. Саме 24 червня і саме на глибину у 10 км радянські війська вели розвідувальні й пошукові операції на території Фінляндії.

Отже, якщо розглянути початок другої радянсько-фінської війни, передислокацію декількох армій РСЧА протягом травня-червня 1941 року то тоді десантна операція радянських військ на Дунаї виглядає не як спонтанна й тактична, а як така, що відповідала передвоєнним планам, зокрема перенесенню бойових дій на територію сусідніх держав.

Знову таки маршал М.І. Крилов, який на початку війни був начальником штабу Дунайського укріпленого району, зробив у своїх спогадах таку ремарку: «(разве на своей земле собирались мы воевать?)». А 20 червня 1941 р. командування ОдВО на ім'я маршала С.К. Тимошенка надіслало доповідну записку за номером 00277, у якій мова йшла про наступ «наших військ у межі Румунії». Вже згодом маршал М.В. Захаров, який у 1941 р. був начальником штабу ОдВО, наголошував, що округ мав достатньо сил, щоб вести успішні бойові дії на фокшансько-бухарестському напрямі.

Звичайно румунські війська неодноразово намагалися ліквідувати плацдарм радянських військ на своїй території. Як намагалися це зробити й радянські війська у районі Скулян, Унген, Вален, Бранешт, де вже румунські війська захопили плацдарм на радянській території.

Всі спроби радянських військ відкинути румунські війська на західний берег р. Прут успіху не мали. Навпаки румунським військам вдалося розширити ці плацдарми, забезпечивши таким чином можливість переправи 1 липня військ 11-ї німецької й 3-ї румунської армій. Ці війська завдали удару по правому флангу 9-ї армії РСЧА у напрямку м. Бельци, захопивши це місто 12 липня. 16 липня румунсько-німецькі війська захопили Кишинів.

За таких обставин радянське командування прийняло рішення про зняття 16 липня десанту з румунської території, а згодом й про відвід військ за р. Дністер. Відповідно 22 липня румунські війська захопили Ізмаїл, Кілію, Рені, Болград, а 24-26 липня вийшли до нижньої течії Дністра й Дністровського лиману, захопивши Аккерман й Затоку.

Таким чином, радянські війська три тижні утримували плацдарм на румунській території, створюючи передумови для лівофлангового удару по румунським військам на їх же території. Ця задача ними не була виконана через те, що війська правого флангу Південного фронту не виконали свою задачу, не ліквідували плацдарми румунських військ й не те що не перейшли у наступ, а самі почали відступати.

У свою чергу війська Південного фронту самі перебували у залежності від ситуації, яка склалася на Південно-Західному фронті. Так, 15 липня танкова група генерала Клейста захопила Бердичів, створивши загрозу як Києву так і Південному фронту. Оточення 24 липня під Уманню 12-ї та 6-ї армій й взяття в полон їх бійців значно погіршило ситуацію на цій ділянці фронту. Такий розвиток подій по суті унеможлилював закріплення військ Південного фронту на лівому березі Дністра. Відповідно сотні збудованих у 30-ті роки бетонних споруд Рибницького та Тираспольського УРів свою місію не виконали.

Отже, в той час як в дельті Дунаю на румунській території радянські бійці утримували плацдарм, вони, скоріше за все, й гадки не мали, яка катастрофа розігрується на інших фронтах. Вони мали втілити в життя установки Сталіна виголошені ним 5 травня 1941 р. у виступі перед випускниками військових академій, де той, зокрема, наголосив: «Нам необходимо перестроить наше воспитание, нашу пропаганду, агитацию, нашу печать в наступательном духе. Красная Армия есть современная армия, а современная армия – армия наступательная». Саме цьому й були підпорядковані слова пісні «Если завтра война», де були й такі рядки:

И на вражьей земле мы врага разгромим  
Малой кровью, могучим ударом!

Але вже наприкінці липня радянським військам, які захопили плацдарм на ворожій території, які утримували дунайську частину кордону, довелось відступати без попередньої підготовки, під постійним обстрілом ворога, несучи тяжкі втрати.

## **АКСІОЛОГІЧНО-НОРМАТИВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ СТРАТЕГІЙ**

**Лар'яновський І.С., канд. філос. наук, ст. викладач  
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Ефективна реалізація високотехнологічної інноваційної стратегії, якій притаманна позитивна соціальна значущість, потребує комплексного аксіологічно-нормативного експертного аналізу, застосування якого передбачає: по-перше, виявлення багатовимірної структури дослідницьких та інженерно-конструкторських завдань з урахуванням суперпозиції зовнішніх та внутрішніх чинників, тобто тих чинників, які обумовлюють загальний еволюційний контекст соціогенезису високотехнологічних інновацій; по-друге, складання мережевих планів науково-дослідних та технологічних операцій, які повинні мати системний характер та відповідати багатогранному змісту кінцевого високотехнологічного аксіологічно-орієнтованого продукту; по-третє, здійснення сценарного прогнозування соціальної ефективності виконання запланованих технологічних операцій, особливо тих, що спроможні визначально впливати на формування загальної еволюційної спрямованості оцінюваної науково-технічної стратегії; по-четверте, своєчасне коригування як окремих позицій, так і певних структурних модулів мережевого плану, виходячи з оперативних даних про фактичний стан виконання графіку запланованих дій та хід реалізації науково-технічної стратегії; по-п'яте, здійснення перерозподілу інтелектуальних, організаційних, фінансових, матеріальних ресурсів, за умови зосередження їх на критичних пунктах творчого науково-технічного зростання; по-шосте, виявлення альтернативних технологічних рішень та проведення багатоваріантного аналізу соціальної ефективності обраної науково-технічної стратегії на основі комплексного порівняльного експертного оцінювання з позицій інтегрального аксіологічно-нормативного підходу.

Тобто, заздалегідь, ще на стадії попереднього опрацювання значущого науково-технічного проекту або науково-технічної стратегії експерти повинні оцінити загальну еволюційну спрямованість, сукупний культуротворчий потенціал та соціальні перспективи, що пов'язані з ймовірною реалізацією оцінюваного проекту або аналізованої стратегії. Потрібно також створити умови для розгортання перманентного аксіологічно-нормативного супроводу науково-технічних інновацій та високотехнологічного інжинірингу в повному життєвому циклі їхнього функціонування – від формулювання дослідницького завдання, висунення генеральної ідеї, конструювання, розробки макету, дизайнерського та технологічного доопрацювання аж до маркетингових досліджень, постачання наукомісткої продукції замовнику та її сервісного обслуговування.

Для забезпечення необхідної повноти та достовірності у проведенні аксіологічно-нормативного експертного аналізу науково-технічних інновацій та стратегій високотехнологічного розвитку доцільно дотримуватися лише тих програм оцінювання, що спираються на вичерпне філософсько-методологічне обґрунтування передбачених оцінних процедур, наприклад, на основі абдуктивного та проблемно-конструктивного методів, які забезпечують чітке визначення змісту всіх етапів оцінювання. Тобто комплексне оцінювання ефективності обраної науково-технічної стратегії та запровадженого на її основі інноваційного інжинірингу потребує, в першу чергу, з'ясування, яким саме є сукупний вплив прикладеного науково-технічного знання та застосованої технології на результативність соціально-економічної діяльності. При цьому, під час проведення експертного оцінювання слід враховувати наступні обставини, що мають принципове значення: по-перше, сукупний

ЗАДУНАЙСЬКА ОПЕРАЦІЯ ВІЙСЬК РСЧА У ЧЕРВНІ-ЛИПНІ 1941 РОКУ	
<b>Шишко О.Г.</b> .....	400
АКСІОЛОГІЧНО-НОРМАТИВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ СТРАТЕГІЙ	
<b>Лар'яновський І.С.</b> .....	402
ДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ СМЕРТІ	
<b>Пурцхванідзе О.В.</b> .....	403
ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ІНЖЕНЕРІЇ	
<b>Шевченко Г.А., Мельник Ю.М.</b> .....	404
АКТУАЛЬНІСТЬ І ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
<b>Орлова В.О.</b> .....	406
ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В ХХІ СТОЛІТТІ	
<b>Мамроцька О.А.</b> .....	407
МОБІЛІЗАЦІЙНА ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА ЯК ВІДПОВІДЬ НА ЕКСТРАОРДИНАРНІ ВИКЛИКИ	
<b>Дмитрашко С.А.</b> .....	409
МОРАЛЬНІСТНА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	
<b>Стояно О.О.</b> .....	411
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ САМООСВІТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
<b>Черняк Г.А.</b> .....	413
МОБІНГ В ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ	
<b>Осадча І.А.</b> .....	415
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
<b>Віват Г.І., Філіпенко О.І., Гриньків О.В.</b> .....	417
КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ	
<b>Машарова Я.В., Казарян Т.Г., Шевчук О.В.</b> .....	418
ДЕРЖАВА ТА МОВА В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
<b>Лупол А.В.</b> .....	419
ПРИЙОМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СПРИЙНЯТТЯ ТА ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
<b>Южакова О.І., Лакомська І.В.</b> .....	420
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ЗВО З ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ	
<b>Сергєєва Т.П., Кананихіна О.М.</b> .....	422
ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ТА ТЕХНОЛОГІЯ КЕРУВАННЯ ЗДОРОВИМ СПОСОБОМ ЖИТТЯ	
<b>Волкова Т.В., Гончарук Р.С.</b> .....	425
ЗАОХОЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СИСТЕМИ ТАБАТА	
<b>Халайджі С.В., Павлова Н.В.</b> .....	427
ХАРЧУВАННЯ, ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА СПОРТИВНЕ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ- СПОРТСМЕНІВ	
<b>Захлевська Т.В., Лаговська Н.Г.</b> .....	429
ВПЛИВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ СТУДЕНТІВ	
<b>Павлюк О.В., Болтомагіс Д.В.</b> .....	431
РОЛЬ ОЗДОРОВЧОЇ ГІМНАСТИКИ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗВО	
<b>Цапенко Л.М., Яготін Р.С.</b> .....	433